

København den 16. juni 2004

Radio- og tv-nævnets udtalelse om DR's public service redegørelse for 2003

DR har pr. 1. maj 2004 indsendt sin redegørelse for opfyldelse af public service-tilladelse kontrakten for 2003 til Radio- og tv-nævnet. Nævnet skal ifølge radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2, afgive en udtalelse herom.

1. Lovgrundlag og baggrund

Ifølge radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2¹ skal Radio- og tv-nævnet afgive om DR's redegørelse for opfyldelse af den public service-kontrakt, som DR har indgået med Kulturministeriet for 2003-2006.

2. DR's public service kontrakt

DR og kulturminister Brian Mikkelsen har indgået en public service-kontrakt med virkning fra den 1. januar 2003 til 31. december 2006.

Kontraktens krav til programvirksomheden omfatter bl.a.:

Bredt udbud, kvalitet og alsidighed.

DR er forpligtet til overfor hele befolkningen at sikre et bredt udbud af programmer omfattende nyhedsformidling, oplysning, kunst og underholdning. Der skal i udbuddet tilstræbes kvalitet, alsidighed og mangfoldighed. Ved programlægningen skal der lægges afgørende vægt på hensynet til informations- og ytringsfriheden. Ved informationsformidlingen skal der lægges vægt på saglighed og upartiskhed. Udsendelsesvirksomheden skal sikre befolkningen adgang til væsentlig samfundsinformation og debat.

Nyheder.

DR skal sende nyhedsprogrammer mellem kl. 17 og kl. 24 i mindst samme tidsmæssige omfang som gennemsnitligt i perioden 1999-2002. Der skal være

---

1

Radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2 har følgende ordlyd:

”Radio- og tv-nævnet skal endvidere afgive udtalelse om radio- og tv-foretagenders redegørelser for opfyldelse af public service-kontrakterne.”

MEDIESEKRETARIATET

VOGNMAGERGADE 10, 1.
1120 KØBENHAVN K
TELEFON 33 18 68 68
FAX 33 18 68 69
rtv@mediesekretariat.dk
www.mediesekretariat.dk

CVR nr. 11 88 46 52

mindst én hovednyhedsudsendelse i den bedste sendetid (prime time). Derudover skal der være nyhedstilbud spredt ud over programfladen og ugens dage.

Dansk sprog.

Der skal lægges vægt på programmer med dansk eller andet nordisk sprog som originalsprog.

Undervisningsprogrammer

DR skal sende undervisningsprogrammer og -tjenester. Der skal lægges særlig vægt på at motivere til videreuddannelse som supplement til folkeskolen og folkeoplysningen og på at fokusere på tidens aktuelle folkeoplysningstemaer. DR skal særligt være opmærksom på at anvende alle teknologiske platforme, herunder internettet, ved undervisningsprogrammer og -tjenester.

Børneprogrammer.

DR skal tilbyde tv-programmer og informationstjenester af høj kvalitet til børn. Der skal lægges vægt på dansksprogede programmer. Det tidsmæssige omfang af børneprogrammer må i aftaleperioden ikke være mindre end det gennemsnitlige omfang i perioden 1999-2002.

Dansk musik

DR skal lægge vægt på sin rolle som en væsentlig formidler og producent af dansk musik. DR's udsendelse af dansk musik skal øges i kontraktperioden.

Dansk dramatik.

Det tidsmæssige omfang af dansk dramatik skal mindst svare til det gennemsnitlige omfang i perioden 1999-2002.

Koordination med TV 2

DR skal koordinere sin programvirksomhed med TV 2, således at nyproduceret dansk dramatik så vidt muligt ikke sendes på samme tid på DR's og TV 2's tv-kanaler.

Aktiv sprogpolitik.

DR skal medvirke til at bevare og udvikle det danske sprog, så seere møder og oplever et korrekt og forståeligt dansk.

Udlægning af produktion

DR skal i aftaleperioden udlægge produktion til uafhængige producenter for følgende beløb: 125 mio. kr. i 2003, stigende til 170 mio. kr. i 2006. De gennemsnitlig 60 mio. kr. årligt, som DR forudsættes at anvende på dansk filmproduktion, medregnes som udlægning.

Tekstning og tegnsprogstolkning.

Det samlede antal tekstede timer skal stige frem til 2006. Antallet af førstegangsudsendte tekstede timer skal opretholdes på mindst det nuværende

niveau. Det samlede antal tekstede timer skal stige i aftaleperioden. Det forudsættes, at antallet af tegnsprogstolkede timer opretholdes på mindst det nuværende niveau. DR skal tilstræbe, at transmissioner af begivenheder af stor samfundsmæssig interesse så vidt mulig tekstes eller tegnsprogstolkes.

Udvikling af digital direkte tekstning.

DR skal deltage i udviklingen af et simultantekstningssystem, der bygger på et dansk digitalt talegenkendelsesprogram.

EU-krav - om andel europæiske programmer, krav om andel europæiske programmer fra uafhængige tv-producenter, krav om beskyttelse af børn og unge.

Styrkelse af dansk filmproduktion

DR's engagement i dansk filmproduktion skal være på mindst 60 mio. kr. årligt (gennemsnit over aftaleperioden). Af de 60 mio. kr. skal gennemsnitligt anvendes mindst 35 mio. kr. på spillefilm, mindst 7 mio. kr. på kort- og dokumentarfilm og mindst 4 mio. kr. på den nye ordning for talentudvikling.

Kunst og kultur

DR skal lægge særlig vægt på sin rolle som initiativtager til og formidler af dansk kunst og kultur, herunder den danske kulturarv.

Informationsteknologi

DR skal medvirke til at folkeliggøre den ny informationsteknologi ved at skabe nye programmer og informationstjenester, som kan gøre seere og lyttere bekendt med teknologien og inspirere dem til at bruge den.

Public service on-line-virksomhed

DR skal drive et internetsted, som indeholder bl.a. nyheder, uddannelses tilbud, programrelateret information, seerservice, debatforum mv.

Integration

DR skal i sin samlede udsendelsesvirksomhed medvirke til at fremme integration.

Bevaring af programarkiver, kulturarv mv.

DR skal blandt andet af kulturarvsmæssige hensyn bevare sine programarkiver og skal aktivt arbejde for i videst muligt omfang at kunne gøre programarkiverne tilgængelige for befolkningen og forskermiljøerne.

Dialog med befolkningen, herunder særlig med lytter- og seerorganisationerne, om programvirksomheden på DR's radio og tv-kanaler.

Af kontraktens punkt 9 fremgår, at DR hvert år skal udarbejde en redegørelse for, hvordan public service-forpligtelserne er blevet opfyldt i det forudgående

kalenderår. Denne redegørelse skal sendes senest 1. maj til Radio og tv-nævnet med henblik på nævnets vurdering.

Nævnet finder, at kontraktens punkt 9 bør betragtes som et minimum, som der i hvert fald skal rapporteres om i de årlige redegørelser. Det drejer sig om følgende punkter:

- Omfanget af dansksprogede programmer i tv.
- Omfanget af dansk dramatik i tv og radio.
- Omfanget af dansk musik i tv og radio.
- Anvendelsen af uafhængige producenter i programudbudet i tv, målt ved omkostningerne forbundet hermed og andelen af sendetiden.
- Omfanget af programvirksomheden rettet mod børn og unge i radio og tv.
- DR's brug af tekstning eller andre teknologiske metoder til at styrke handicappedes adgang til tv-programmerne.
- DR's indsats i udviklingen af et simultantekstningssystem, der bygger på et dansk digitalt talegenkendelsesprogram.
- Omfanget af indsatsen på undervisningsområdet.
- Omfanget af den regionale radioprogramvirksomhed.
- Fordelingen af forskellige programtyper på sendefladerne og på kanalerne, hvordan disse programudbud er blevet brugt af seere og lyttere, og hvordan publikum har vurderet programmerne.
- Beskrivelse af public service on-line-virksomhedens indhold.
- Redegørelse for DR's dialog med befolkningen, herunder særlig lytter- og seerorganisationerne.
- En redegørelse for engagementet i dansk filmproduktion, jf. bilag 2.

3. DR's redegørelse.

Det er første gang DR skal afgive en public service redegørelse (der var tidligere tale om public service-regnskaber- og beretninger) og første gang Radio- og tv-nævnet skal kommentere denne². Nævnet har ikke fundet grundlag for at antage, at DR's nye public service-redegørelse skulle være mindre omfattende end de tidligere public service beretninger.

Der er tale om en ca. 20 sideres redegørelse, som er tilgængelig på DR's hjemmeside www.dr.dk, men som ikke er udgivet i en trykt version. Redegørelsen

---

² Tidligere havde Public Service Rådet til opgave at kommentere DR's, TV 2's og TV 2's regionale stationers public service regnskaber med henblik på at skabe en offentlig debat. Da Public Service Rådet blev nedlagt i 2002, blev der ikke taget stilling til DR's og TV 2 public service regnskaber for 2002. Opgaven at kommentere public service-redegørelserne blev fra og med 2003 overdraget til Radio- og tv-nævnet.

adskiller sig således med hensyn til form og omfang fra tidligere års public service regnskaber/programregnskaber, der har været trykte publikationer med et omfang på ca. 40-50 sider.

Redegørelsen er disponeret omkring fire centrale områder: DR's programudbud, særlige fokusområder, danskernes forbrug og DR's programkvalitet. Redegørelsen indeholder desuden en særskilt redegørelse for DR's opfyldelse af Radio- og tv-nævnets tilladelse for den fjerde landsdækkende kanal, P2³.

4. Radio- og tv-nævnets generelle kommentarer til DR's redegørelse

Generelt har Nævnet i sin vurdering af redegørelsen lagt vægt på,

1. Om de specifikke minimumskrav, jf. kontraktens punkt 9, er opfyldt. Dvs. om taloplysninger og tabeller mv. er tilstrækkelig detaljerede, og om brug af begreber og kategorier svarer til gængse mediefaglige standarder
2. Om der er overvejelser om kvalitet på de punkter hvor kontrakterne nævner dette. F.eks. omkring børneprogrammer.
3. Selve resultaterne. Dvs. om redegørelsen fyldestgørende og retvisende redegør for, hvordan kontrakten er opfyldt eller forsøgt opfyldt, og om der - hvis det ikke har været muligt at opfylde en forpligtelse - er redegjort for baggrunden herfor, og for hvorledes forpligtelsen fremover kan opfyldes⁴.
4. Om der er kommentarer og overvejelser vedrørende andre dele af kontrakten, f.eks. om aktiv sprogpolitik, integration, mangfoldighed af kultur, livsopfattelser og levevilkår, koordineringen med TV 2 om dansk tv-dramatik, beskyttelse af børn og unge, bl.a. med hensyn til sendetidspunkter.

Overordnet er det Radio- og tv-nævnets opfattelse, at DR's redegørelse er fyldestgørende men noget summarisk og faktisk konstaterende, idet den – med undtagelse af afsnittene om on-line virksomheden - mest består af tabeller med forholdsvis kortfattede kommentarer. Nævnet finder generelt, at der med fordel kunne have været bragt flere eksempler og overvejelser om stationens programvirksomhed. Forklaringen kan muligvis være, at der er tilstræbt en kort men præcis tæt sammenstilling af radio og tv for hvert enkelt punkt i redegørelsen. Dette kan der naturligvis være fordele ved, da det understreger DR's status som trimediel public service-station (radio, tv og internet). Omvendt fungerer radio og tv på mange punkter forskelligt, hvilket gør det svært at sammenligne de to

---

³ Denne del af redegørelsen behandles ikke i i denne udtalelse men kommenteres særskilt af Radio- og tv-nævnet i anden sammenhæng.

⁴ Jf. de almindelige bemærkninger til "L 40" af 31. oktober 2002, afsnit 2.3.2.1 om public service-forpligtelserne.

medier, og omkostningen ved en tæt punkt vis sammenstilling er, at fremstillingen bliver noget staccato uden længere overvejelser og kommentarer.

5. Radio- og tv-nævnets kommentarer til de enkelte dele af redegørelsen

5.1 Kommentarer ad krav, jf. kontraktens punkt 9

I det følgende gennemgår Nævnet, hvorledes de enkelte punkter, jf. kontraktens punkt 9 er omtalt i DR's redegørelse, og afgiver sine bemærkninger hertil. Nævnets bemærkninger er foretaget på baggrund af en vurdering i lyset af de ovennævnte fire vurderingskriterier for opfyldelse af kontraktens krav.

5.1.1 Omfanget af danskesprogede udsendelser

Dette punkt er omtalt i DR's redegørelse s. 6. Tabel 4 viser, at andelen af danske førstegangstimer er øget fra 65 % i 2002 til 66 % i 2003. Det fremgår, at dette primært skyldes en omlægning af DR's morgenflade fra udenlandsk co-produktion til egenproduktion, samt at der var færre egenproduktioner i 2002 på grund af DR-konflikten. I 2003 er tallet for egenproduktioner således øget med over 100 timer, mens tallet for co-produktioner/entreprise og danske fremmedproduktion er faldet lidt (tabel 5).

Nævnet finder det positivt, at DR opgiver den danske andel af førstegangsendelser, og at denne resultatmæssigt er så høj som 66 %. (På TV 2 udgjorde danske programmer totalt i 2003 47 %). Det havde været ønskeligt, hvis DR også havde opgivet den danske andel af totalen – dvs. inklusive genudsendelser. Dette kunne gøres ved at opdele genudsendelserne i tabel 5 i danske og udenlandske genudsendelser. En opgørelse heraf ved hjælp af Tv-Meteret viser, at den danske andel af genudsendelserne i 2003 var på 62 %.

5.1.2 Nyheder på tv

Er i redegørelsen omtalt med tekst s. 4 nederst samt i tabel 2. Det fremgår heraf, at DR TV i 2003 i alt sendte 537 timers nyheder inden for tidsrummet 17-24 og således opfylder kontraktens krav om at sende nyheder indenfor dette tidsrum i et omfang der mindst svarer til gennemsnittet af perioden 1999-2002 (521 timer). Det fremgår endvidere af tabel 2, at det samlede antal (førstegangssendte) nyhedstimer på DR TV er øget med knap 100 timer fra 1.134 til 1.215. Nævnet finder dette positivt og har i øvrigt ingen bemærkninger.

5.1.3 Omfanget af dansk dramatik i tv og radio

Punktet omtales i redegørelsen, s. 6-7, hvor der for tv's vedkommende i tabel 6 vises en opgørelse af, hvor mange førstegangstimer nyproduceret dansk dramatik i prime time DR TV har sendt. Heraf fremgår, at der i 2003 blev sendt 13 timer mod gennemsnitligt 20 timer i perioden 1999-2002. Nævnets anser det for godt, at DR omhyggeligt præciserer, hvad der medregnes (f.eks. regnes spillefilm, satire og

børnedramatik ikke med), og, at man fokuserer skarpt på ”kerneydelsen” - nyproduceret dansk primetime dramatik. Men, jf. under punkt 5.1.1, havde det været ønskeligt også at få opgjort det totale antal timer, dvs. inklusive genudsendelser.

Med hensyn til resultatet er der sket et fald fra 20 til 13 timer svarende til 35 %. DR anfører selv, at man i 2003 ikke har opnået at sende lige så mange timers prime time dramatik som gennemsnittet af 1999-2002 – hvilket er kontraktens krav som gennemsnit for hele aftaleperioden – men at man forventer at nå op på dette gennemsnit i de følgende år og derved opfylde kontrakten. Nævnet skal hertil bemærke, at der her savnes en mere udførlig redegørelse for baggrunden for det lave antal timer ny dansk tv-dramatik i 2003, samt en redegørelse for hvorledes forpligtelsen fremover kan opfyldes.

For radios vedkommende vises i det totale antal timers radiodramatik fordelt på DR's fire radiokanaler. Her savnes til gengæld en opgørelse af antal førstegangssendte radiodramatiktimer. Med hensyn til resultaterne viser tabel 7, at der samlet i 2003 blev sendt 513 timers radiodramatik mod gennemsnitlig 621 timer i perioden 1999-2002, dvs. en nedgang på 108 timer svarende til 17 %. Tabellen viser videre, at der i høj grad er sket en flytning af radiodramatikken fra P1 til P2.

Med hensyn til resultatet er der på radiosiden sket et fald på 108 timer svarende til 17 %. DR erkender, at dette ikke lever op til kontraktens krav og erklærer at ville øge mængden af radiodramatik i de kommende år. DR bemærker samtidig, at der på den digitale radiokanal DR Kultur er blevet sendt næsten 2.400 timer i 2003. Nævnet noterer sig, at DR på radioområdet – modsat for tv - medregner satireprogrammer og litteraturoplæsning i kategorien dansk dramatik. DR nævner ikke selv eksempler på radioprogrammer, hvilke titler, der er blevet sendt i 2003.

Samlet bemærker Nævnet, at DR i de følgende år må opprioritere dansk dramatik på såvel tv- som radiosiden, hvis kontraktens krav om et gennemsnit for aftaleperioden på mindst samme niveau som gennemsnittet for den foregående fire-års periode skal holdes. Nævnet vil i de kommende år nøje følge udviklingen på dette område.

5.1.4 Omfanget af dansk musik i tv og radio

For så vidt angår dansk musik i tv nævner DR i redegørelsen s. 7, at det endnu ikke er muligt at opgøre dette. Det fremgår, at DR gerne vil vise den totale brug af dansk musik i de mange forskellige sammenhænge, hvori det anvendes, bl.a. som baggrunds- og kendingsmusik i en lang række tv-programmer. DR anfører, at det i dag ikke er muligt at redegøre for det præcise omfang, men at DR i 2005 forventer at kunne ibrugtage et nyt registreringssystem, hvis primære formål er at afregne Koda/Gramex-afgifter, men som også vil være i stand til at redegøre for brugen af danskproduceret musik i DR TV's sendeflade.

Med hensyn til omfanget af dansk musik i tv og radio læser Nævnet DR's redegørelse i lyset af kontrakten s. 4, hvoraf fremgår, at "DR skal lægge vægt på sin rolle som en væsentlig formidler og producent af dansk musik". Dette gælder efter Nævnets opfattelse først og fremmest i forhold til radio, hvor musik generelt udgør en væsentlig del af programfladen, men også på tv finder nævnet, at DR har en forpligtelse som "formidler og producent af dansk musik". Heraf følger, at det naturligt vil være ønskeligt at få dokumenteret den totale brug af danskproduceret musik på DR TV, hvorfor DR's initiativ til udvikling af et registreringssystem hilses velkomment. Fra et alment seerperspektiv vil det imidlertid være nok så interessant også at få oplyst, hvor mange danske programmer DR TV sender om musik, også selv om en del af den musik, der indgår i disse programmer, ikke er dansk. Dette kan opgøres ud fra programkategori systemet på TV-Meteret. En sådan opgørelse fremgår af tabel 1:

Tabel 1. Musikprogrammer på DR TV i 2003*

	Dansk	Udenlandsk	I alt
Totalt antal timer	713	26	739
Procent	96%	4%	100%
Førstegangstimer	281	12	292
Procent	96%	4%	100%

* Dækker over genrerne, ballet og dans, forkyndende sangprogrammer, blandede musikprogrammer, klassisk musik, let musik og rytmisk musik

Som det fremgår af tabellen viser DR TV ganske mange timers danske musikprogrammer. Målt i førstegangsendelser er det 281 timer. Knap 80 % heraf udgøres af ungdomsmusikprogrammet Boogie, der viser såvel danske som udenlandske musikvideoer, interviews mv.

Med hensyn til radio fremgår omfanget af dansk musik af redegørelsen side 7, hvor det nævnes, at DR's eget mål er, at næsten hver sjette plade på P2, næsten hver tredje på P3 og hver anden på P4 skal være dansk. Af tabel 9, redegørelsen s. 8, at denne målsætning stort set er opfyldt i 2003, hvor 15 % af musikken på P2, 32 % på P3 og 47 % på P4 er dansk. For P2 og P3's vedkommende er andelen af dansk musik steget i forhold til 2002, for P4's vedkommende er der tale om en lille nedgang på 2 procentpoint. Nævnet har ingen bemærkninger til dette punkt.

5.1.5 Omfanget af programmer til børn

Dette punkt omtales i redegørelsen s. 8-9. Det bemærkes, at DR i dette afsnit både redegør for omfanget af programmer til børn (3-12 år) og unge (13-20 år).

For tv's vedkommende fremgår det af tabel 11, s. 9, at det samlede antal (såvel førstegangs som genudsendte) timers programmer til børn er steget fra 656 i 2002 til 731 timer i 2003, og at DR ikke har problemer med at opfylde public service-kontraktens krav om programmer til børn i mindst samme omfang som gennemsnittet i de fire foregående år (693). Det fremgår endvidere, at omfanget af programmer til unge ligger væsentligt over niveauet for 1999-2002 – en stigning på 24 % fra 2002 og mere end en fordobling sammenlignet med gennemsnittet af perioden 1999-2002. Det anføres, at dette primært skyldes Boogie på DR 1. Nævnet finder det positivt, at DR TV sender så forholdsvis mange børne- og ungdomsprogrammer. Til sammenligning har DR TV således sendt godt og vel 100 timers børneprogrammer mere end TV 2, der i 2003 sendte i alt 621 timers børneprogrammer. Det er ligeledes positivt, at der fra 2002 kan konstateres en stigning på 74 timer svarende til 11 %.

Nævnet savner er imidlertid en opgørelse af, hvor høj en andel heraf der består af *danskeproducerede* børneprogrammer. Dette savnes, fordi der i kontrakten (s. 4) står, at der skal lægges vægt på ”danskspregede programmer”, hvormed menes *udsendelser med dansk som originalsprog* - ikke versionerede/dubbede programmer. Derudover nævner kontrakten, at DR skal tilbyde tv-programmer og informationstjenester *af høj kvalitet* til børn. Det havde derfor været ønskeligt, om DR i redegørelsen dels havde nævnt nogle eksempler på børneprogrammer dels havde gjort sig overvejelser om sammensætningen af forskellige programtyper samt om programmernes kvalitet.

En opgørelse af andelen af danske børneprogrammer kan foretages ved hjælp af TV-Meteret, jf. tabel 2, som viser DR's børne-programmer i 2003 fordelt på, om de er produceret i henholdsvis Danmark, Amerika, Europa eller andre lande.

Tabel 2. Børneprogrammer sendt på DR TV i 2003. Andel i procent fordelt på produktionslande/områder.

	Danmark	Amerika	Europa	Andre lande	I alt
Procent	43 %	23 %	30 %	4 %	100 %

Som det fremgår, sender DR TV ganske mange danske børneprogrammer. Andelen af danske programmer er 43 % (på TV 2 er andelen 29 %). Også andelen af europæiske børneprogrammer er forholdsvis høj (30 %).

Det er også muligt at opgøre, hvorledes DR TV's børneprogrammer fordeler sig på programtyper:

Tabel 3. DR TV's børneprogrammer i 2003. Procent af totalen fordelt på produktionslande og programtyper

Programtyper	Produktionsland				
		Danmark	Amerika	Europa	Andre lande
Total	100%*	43%	23%	30%	4%
Fiktion	69%	13%	22%	30%	4%
Journalistiske programmer.	23%	21%	1%	1%	0%
Musisk	2%	2%	0%	0%	0%
Show-programmer.	7%	7%	0%	0%	0%
Snakkeprogrammer	1%	1%	0%	0%	0%

*Summen af kolonnen til venstre er på grund af afrundinger ikke 100 men 102

Som eksempler på journalistiske programmer til børn i 2003 kan nævnes serierne "Naturpatruljen", "Hvaffor en hånd" og "Sigurds Bjørnetime". Et eksempel på "showprogrammer" til børn sendt på DR TV i 2003 er "PLING BING" til mindre børn, hvor børn i studiet fortæller en historie, som skuespillere derefter skal spille igennem og improvisere (omtrent som i teatersportkonceptet "Hatten Passer" til voksne). Kategorien "snakkeprogrammer" omfatter bl.a. småbørnsprogrammet "Tip Tap Tønde".

Udviklingen for DR Radio er belyst redegørelsen s. 9, hvor DR Radio's sendetimer i tabel 12 opgøres under ét for børn og unge. Det fremgår af tabellen, at DR Radio på de analoge kanaler (P1-P4) samlet (såvel førstegangs- som genudsendelser) har sendt 2235 timers programmer til børn og unge i 2003, hvilket er en stigning på 40 % i forhold til gennemsnittet af perioden 1999-2002. Denne stigning kommenteres ikke i redegørelsen, hvor der i stedet fokuserer på DR Radios satsning med udvikling af nye formater til de yngste på DAB og internetradio. Nævnet bemærker, at det havde været ønskeligt, om omfanget af radio til henholdsvis børn på 3-12 år og unge på 13-20 år havde været opgjort hver for sig, ligesom det gøres i tabel 11 for tv's vedkommende. Derudover havde det været interessant at få nogle kommentarer eller forklaringer på stigningen i andelen af radio til børn og unge i 2003 i forhold til perioden før.

I redegørelsen, side 9, omtales også on-line indsatsen for børn og unge i form af brugerstatistik på www.dr.dk's sites for henholdsvis børn og unge. Her har Nævnet særlig hæftet sig ved, at dr.dk's børneuniverser Oline for små børn og Zoom for større børn begge har kunnet notere en brugermæssig fremgang på 58 % i forhold til året før. Også ungdomsuniverserne SKUM og Boogie viser høje brugertal.

5.1.6 Tekstning og tegnsprogstolkning

DR's indsats for tekstning og tegnsprogstolkning er omtalt i redegørelsen s. 9-10. Af tabel 13 fremgår at antallet af tekstede timer - såvel totalt som antal

førstegangsudsendelser – er steget med 13 % fra 2002. Med hensyn til tegnsprogsprogrammer er der sket et lille fald fra 104 til 101 timer.

5.1.7 Simultantekstning (tekstning af direkte udsendelser)

I redegørelsen omtales simultantekstning s. 10, hvor det nævnes at DR, som krævet i kontrakten, deltager i udviklingsarbejdet med et digitalt talegenkendelsesprogram (tale-til-tekst projektet), der vil kunne danne grundlag for fremtidig simultantekstning af direkte udsendelser. Nævnet har ingen bemærkninger til dette punkt.

5.1.8 Undervisning

DR's indsats på undervisningsområdet omtales s. 10. Ifølge kontraktens punkt 9 skal DR redegøre generelt for "omfanget af indsatsen på undervisningsområdet". Dette skal læses i lyset af kontraktens krav (s. 4) om at lægge særlig vægt på at motivere til videreuddannelse, og om at være særligt opmærksom på at anvende alle teknologiske platforme hertil, herunder internettet.

DR har da også i redegørelsen valgt først og fremmest at fokusere på on-line indsatsen, hvor det fremhæves, at DR i 2003 for alvor fik kontakt til brugerne på internettet og tekst-tv med undervisningstilbud. Bl.a. fremhæves on-line undervisningstjenesten Klikstart – en form for IT-starthjælp til ældre – samt temasites og tjenester om f.eks. mobning i skolerne, bioteknologi og indvandring i Danmark og et nyt internetbaseret koncept for anvendelse af billeder og lyd fra DR's arkiver. Af tabel 16 fremgår af det samlede antal unikke brugere på DR undervisning på www.dr.dk på månedsbasis er øget med 65 % og på ugebasis med 68 %. Nævnet finder dette positivt og har i øvrigt ingen bemærkninger.

Også antal undervisningstimer på tv omtales, såvel antal førstegangstimer som totalt. Det fremgår af tabel 14, at antallet af førstegangstimer er faldet fra 84 til 62, hvilket forklares med, at der i stedet satses på udvikling af kvaliteten. Nævnet finder, at det ville have været nyttigt med en uddybning af denne betragtning. Derudover fremgår det af redegørelsen, at undervisningsprogrammerne genudsendes på såvel DR 1 som DR 2, hvorfor tv-undervisning totalt – dvs. inklusive genudsendelser - kommer helt op på 357 timer i 2003 (hvilket faktisk er en stigning i forhold til året før). Nævnet havde gerne set anført nogle eksempler på undervisningsprogrammer, men har derudover ingen bemærkninger til dette punkt.

5.1.9 Omfanget af den regionale radioprogramvirksomhed

De regionale radioprogrammer omtales i redegørelsen s. 10-11. At tabel 17 fremgår, at der i 2003 i alt blev sendt 19.572 timers regionalradio, hvilket er en stigning på næsten 2.500 timer i forhold til 2002 (stigning på 15 %). Det fremhæves endvidere, at de regionale programmer benyttes af mere end halvdelen af befolkningen, og at 15,4 % af sendetiden på landskanalerne blev produceret af

DR's enheder uden for hovedstadsområdet. I lyset af, at så mange lyttere interesserer sig for DR's regionalprogrammer, finder Nævnet det positivt, at der har været tale om et stigende timetal i forhold til 2002. Men netop fordi der er tale om regionale programmer, savner Nævnet en opgørelse af de 19.572 timer fordelt på DR's ni radioregioner.

5.1.10 Fordelingen af forskellige programtyper på sendefladen og på kanalerne

Dette punkt omtales i redegørelsen s. 4-5 under overskriften "DR's programudbud til danskerne".

Udviklingen for tv fremgår af tabel 2, som viser DR TV's førstegangstimer i henholdsvis 2002 og 2003 fordelt på programtyperne "nyheder", "oplysning", "dramatik", "underholdning og musik" og "sport". Dette er en reduceret kategorisering af de programtyper, som DR i de foregående års public service regnskaber har benyttet sig af:

- Nyheder
- Aktualitet og Debat
- Oplysning og Kultur
- Undervisning
- Dansk dramatik
- Udenlandsk dramatik
- Underholdning
- Musik
- Sport
- Præsentation

I DRs' public service redegørelse for 2003 er disse 11 slået sammen til kun 6 kategorier, idet bl.a. "oplysning og kultur" og "aktualitet og debat" er slået sammen til "oplysning". En sådan reduktion af programkategorierne er efter Nævnets opfattelse uheldig, da det derved bliver sværere at sammenligne med foregående år, foruden at oplysningerne giver læseren en mindre præcis information. Dette rettes der til dels op på i et bilag til redegørelsen, idet DR her bringer en supplerende tabel med de oprindelige programkategorier. Men hvor tabel 2 kun viser førstegangstimer, viser supplementstabellen kun det totale antal dvs. inklusive genudsendelser. Det havde været ønskeligt, om både førstegangstimer og total var vist for de oprindelige detaljerede programtyper. DR kommenterer ikke tabellen, hverken tabel 2 eller supplementstabellen i bilaget, og angiver ikke eksempler på programmer inden for de enkelte kategorier. Endvidere finder Nævnet, at DR bør overveje i fremtidige redegørelser igen at indsætte en standard sendeplanche, som det har været gjort tidligere, da dette giver den mest overskuelige og genkendelige information til læseren om "fordelingen af forskellige programtyper på sendefladen og på kanalerne".

Med hensyn til resultatet bemærker Nævnet bl.a., at kategorien ”oplysning og kultur” er nogenlunde jævnt fordelt på DR 1 og DR 2. På DR 1 er der sket en 15 % stigning af oplysning og kultur, idet timetallet er øget fra 1366 i 2002 til 1577 i 2003 (211 timer svarende til 15 %). (Det bemærkes, at denne kategori er forholdsvis bred og på DR 1 i 2003 bl.a. omfatter oplysning om hobby (programmer som Det’ Leth og Handyman), have (f.eks. Søren Ryge og Hokus Krokus), sundhed (f.eks. Lægens Bord) og livsberetninger og skæbner (f.eks. Sporløs). I den deciderede kulturprogram-kategori har der bl.a. været udsendelser om kongehuset samt om historie og kulturhistorie.) På DR 2 er sendt omtrent samme mængde oplysning og kultur som i 2002, således at det samlede resultat for DR TV er en stigning på 10 % inden for denne kategori. Generelt er der sket større eller mindre stigninger inden for alle kategorier – hvilket også hænger sammen med at den samlede sendetid er øget med godt og vel 500 timer - undtagen for sport og underholdning.

Udviklingen for radio fremgår af tabel 3. Her gælder det samme som for tv, at programtypernes antal er reduceret kraftigt i forhold til tidligere års public service-regnskaber. Ligeledes burde der også for radios vedkommende have været oplyst både førstegangsudsendelser og total.

5.1.11 Hvordan disse programudbud er blevet brugt af seere og lyttere

Danskernes forbrug af DR’s programmer måles traditionelt i egentlig dækning, dvs. hvor mange procent af befolkningen, der har set eller lyttet til mindst halvdelen af et program indenfor programtypen i løbet af en uge. Det er således et overordnet mål for hvor mange lyttere/seere en radio- eller tv kanal fast når ud til med f.eks. sine programmer. Den egentlige dækning af DR TV og DR radio omtales i redegørelsen s. 12-13 med både tabeller og tekst. Tabel 18 (tv) og tabel 19 (radio) viser den egentlige dækning på kanalniveau. Der er i lighed med tidligere år tale om en meget høj dækning for såvel DR TV som DR Radio. I modsætning til tidligere års programregnskaber⁵, vises der imidlertid ikke i dette afsnit, hvordan den egentlige dækning er fordelt på programtyper. Dette gøres i det ovenfor omtalte bilag til redegørelsen, hvor der – for tv’s vedkommende – bringes en supplementstabel til tabel 18, der viser den egentlige dækning fordelt på programtyper. Igen uden kommentarer fra DR’s side.

For en nærmere analyse af den egentlige dækning af public service-tv henvises til Mediesekretariatets sammenlignende analyse af public service kanalernes (DR1, DR 2 og TV 2) egentlige dækning i fordelt på programtyper, jf. bilag 1 til Nævnets udtalelse.

5.1.12 og hvordan publikum har vurderet programmerne

---

⁵ Se f.eks. 2002-regnskabets punkt 4.2

Dette punkt omtales i redegørelsen s. 14. Af tabel 23 fremgår, at der i 2003 er sket en fremgang i seernes kvalitetsvurderinger⁶ for både den dansk/nordiske og den udenlandske dramatik, og desuden er der sket en fremgang blandt aktualitet og debat-programmerne. Nyheder og underholdning holder vurderingen fra 2002, mens oplysning og kultur som eneste genre må notere et fald i seernes vurdering. Nævner bemærker hertil, at selv om der kun er tale om et fald på 0,1 point på skalaen, ville det have været godt, om DR havde gjort sig nogle overvejelser om forklaringen på faldet i seernes vurdering af oplysning/kultur-programmerne. Gerne med eksempler.

Endvidere nævner DR, at man fra 2002 har indført sin egen uddybende kvalitetsmålemetode via et internetpanel. Det anføres, at resultaterne fra DR/Panelet indgår i programudviklingen med det formål kontinuerligt at højne kvaliteten af programmerne. Nævnet finder, at det havde været nyttigt, om DR i redegørelsen havde illustreret anvendelsen af de nye målemetode med en eller flere cases.

For radios vedkommende fremgår det af tabel 24, at lytternes vurdering⁷ i 2003 generelt giver DR's kanaler og nyhedsudsendelser gode karakterer. Det fremgår således, at 50 pct. af lytterne i alderen fra 40 år og opefter mener, at P4 giver dem viden og information, som de ikke finder andre steder. Også de andre FM-kanaler bevarer samme høje vurdering på dette spørgsmål som i 2002. DR bemærker, at den anvendte målemetode mere afspejler danskernes generelle holdning til DR Radio end danskernes vurdering af de enkelte programmer eller programtyper. Nævnet finder, at lytternes vurderinger af DR's radioprogrammer var mere grundigt belyst i 2002-regnskabet.⁸

5.1.13 On-line virksomhed

Beskrivelsen af DR's on-line virksomhed findes dels i et særligt afsnit herom på side 11 om, dels som ovenfor omtalt under punkterne om programmer og tjenester for børn samt indsatsen på undervisningsområdet. Nævnet finder, at afsnittene om DR's on-line virksomhed generelt er gode, idet der foruden taloplysninger om bl.a. brugerstatistik angives eksempler, forklaringer og kommentarer, der giver læseren et overordnet indtryk af DR's indsats på dette område.

5.1.14 Dialog med befolkningen

Dette punkt omtales i redegørelsen side 15, hvor DR bl.a. oplyser, at man i 2003 har besluttet at oprette dialogfora med 8-15 medlemmer i hvert af de ni områder af landet, hvor DR har sine distriktskontorer og regionalradioer, for at drøfte primært de regionale programmer men også - på et årligt fælles møde med DR's

⁶ Disse måles i Gallups TV-Meterpanel på en skala fra 1-5

⁷ På basis af Gallups radiodagbøger, som udfyldes af 6.800 mennesker i kvartalet

⁸ DR's public service-regnskab for 2002, s. (ss. 26-28)

ledelse - at drøfte et eller flere udvalgte programområder inden for DR's samlede programvirksomhed.

For så vidt angår henvendelser oplyses, at DR's særlige serviceorgan, Lytter & Seer Kontakten i 2003 modtog i alt 100.401 henvendelser - heraf var 59.642 telefoniske, 40.134 pr. e-mail og 625 via breve. Det oplyses endvidere, at 4 pct. af henvendelserne indeholdt kritik, som for Radio primært var rettet mod programændringer på P4, påtænkte programændringer på P1 samt den tekniske afvikling af både P1 og P4. For TV handlede kritikken meget om for hurtig start eller for meget forsinkelse af udsendelser i forhold til de programsatte tider. Nævnet finder, at oplysningerne om antal og art af henvendelser er relevante. Nævnet havde derudover gerne set nogle uddybende betragtninger om emnerne for de 96 % af henvendelserne, der ifølge DR ikke er kritiske, samt overvejelser om hvorledes DR behandler klager fra lyttere og seere.

5.1.15 Engagement i dansk filmproduktion

Omtales i redegørelsen s. 8. Nævnet bemærker, at DR er gået bort fra tidligere års praksis⁹ med at opgive titler på de støttede film, hvilket var en ganske nyttig og illustrativ oplysning. Derudover har Nævnet ingen bemærkninger til dette punkt.

5.2 Kommentarer i øvrigt

Ud over de i kontraktens punkt 9 krævede punkter (ovenfor) ville det være ønskeligt, om redegørelsen kommenterede/drøftede andre af kontraktens krav, herunder de nye formuleringer, f.eks.

- s. 2: aktiv sprogpolitik
- s. 2: integration
- s. 3: mangfoldighed af kultur, livsopfattelser og levevilkår
- s. 4: koordineringen med TV 2 om dansk dramatik
- s. 5: hvordan DR arbejder med hensyn til børn og sendetidspunkter

6. Konklusion

Radio- og tv-nævnet finder på baggrund af sin gennemgang af DR's public service-redegørelse for 2003, at DR i 2003 opfylder public service-kontraktens krav. For så vidt angår omfanget af dansk dramatik bemærkes, at der i de kommende år må ske en opprioritering, hvis det samlede krav for aftaleperioden skal overholdes.

Med hensyn til redegørelsens form og fremstilling, har Nævnet ovenfor flere gange været inde på, at redegørelse kunne have været mere detaljeret og have fremlagt flere eksempler, forklaringer og overvejelser om opfyldelsen af de enkelte

---

⁹ Jf. bl.a. 2002-regnskabet tabel 6.3

forpligtelser, jf. kontrakten. En sådan mere ”brugervenlig” fremstilling ville antageligt være et bedre grundlag for en bred debat om public service radio og tv og for en dialog med - om ikke en bred kreds af lyttere og seere - så dog med særligt interesserede grupper eller personer. Da det imidlertid er første gang DR afgiver en public service-redegørelse på grundlag af den nye public service-kontrakt, og da kontraktens formuleringer på flere punkter kan give anledning til fortolkningsmæssig tvivl om rapporteringen, er det imidlertid forståeligt, at der fra DR’s side har været en vis tvivl om, hvorledes redegørelsen skulle udformes. Nævnet noterer imidlertid med tilfredshed, at der fra DR’s side – hvilket kommer klart til udtryk i DR’s bestyrelses følgebrev af 30. april 2004 til Nævnet - lægges en åben og konstruktiv holdning med hensyn til udformning af de fremtidige public service redegørelser, bl.a. i samarbejde med Mediesekretariatet. Mediesekretariatet vil efter sommerferien indlede en dialog herom med DR.

For så vidt angår de talmæssige oplysninger i redegørelsen er disse uden bemærkninger revideret af Rigsrevisionen.

Den 16. juni 2004

H.H. Brydenscholt
Nævnensformand